

Vragen en antwoorden bij COA Vastgoed voor gemeenten

Let op: dit zijn Q&A's bedoeld voor intern gebruik en worden dus niet extern gepubliceerd

1. Vragen over meerwaarde van een opvanglocatie

Ik lees dat jullie woonruimte voor meerdere doelgroepen kunnen ontwikkelen. Kunnen die doelgroepen er tegelijk wonen? Wat als toch alle plekken nodig zijn voor asielopvang? En hoe zit het met de kostenverdeling?

In overleg zijn verschillende samenwerkingsvarianten mogelijk. Het COA wil graag met belanghebbenden de mogelijkheid onderzoeken om meerdere doelgroepen tegelijkertijd of na het gebruik door het COA te huisvesten. De kostenverdeling is afhankelijk van de te maken of gemaakte afspraken hierover.

2. Vragen over soorten opvang

Ik lees dat locaties ook kleinschalig kunnen zijn, terwijl de minister aangeeft dat ze naar grote locaties op een beperkt aantal plekken toe wil werken. Waar moet ik nu vanuit gaan?

Om de opvang betaalbaar te houden, is een bepaalde schaalgrootte nodig. Het COA streeft naar een mix van grote en kleinere locaties, aansluitend bij de behoeften van gemeenten.

Ik wil graag kleinschalige opvang in mijn gemeente. Hoe gaat dat in z'n werk?

Het COA ontwikkelt bij voorkeur kleinschalige opvang als dependance van een azc opvanglocatie. Asielzoekers moeten het reguliere azc in de buurt bezoeken voor het doorlopen van activiteiten en verplichte programma's. Op die manier zorgen we voor een goede kwaliteit van opvang en begeleiding, zonder dat de kosten te hoog oplopen. Daarnaast is kleinschalige opvang ook als [zelfstandige opvanglocatie](#) mogelijk. Kleinschalige opvang is altijd maatwerk. Onze vastgoedadviseurs onderzoeken graag samen met gemeenten de mogelijkheden. Zie [ook Q&A kleinschalige opvang](#)

Ik lees dat jullie ook op zoek zijn naar asielzoekerscentra met aanmeldfaciliteiten. Hoe voorkomen jullie dat als mijn gemeente voor deze opvang kiest, mijn dorp een tweede Ter Apel wordt?

Op dit moment is er maar 1 plek waar asielzoekers zich kunnen aanmelden voor asiel; Ter Apel. De asielketen streeft ernaar om meerdere azc's met aanmeldfaciliteiten te openen, het liefst in elke windhoek minimaal 1, mede ook om de druk op Ter Apel te verlichten. Dat hoeft niet per se zo'n grootschalige locatie te zijn zoals Ter Apel nu is. Na het aanmelden worden de asielzoekers zo snel mogelijk doorgeplaatst naar een vaste opvangplek in het land van waaruit zij hun asielprocedure doorlopen. Dat betekent dat asielzoekers maar kort* zullen verblijven op het azc met aanmeldfaciliteiten.

* Hoe lang precies wordt nu uitgewerkt, zal ergens tussen de 3 en 10 dagen liggen. Er vinden op dit moment uitwerksessies plaats binnen de keten. Over omvang, doorlooptijden en aantallen, zou de komende weken meer duidelijkheid moeten komen, is de verwachting. De Q&A zal daarop worden aangepast.

Ik lees dat jullie ook op zoek zijn naar asielzoekerscentra met versnelde procedure. Hoe voorkomen jullie dat als mijn gemeente voor deze opvang kiest we te maken krijgen met veel overlast van uitgeprocedeerde asielzoekers?

Doordat er azc's komen waarin de procedure wordt versneld, weten asielzoekers veel sneller waar ze aan toe zijn. De focus binnen deze opvanglocaties ligt op het begeleiden en voorbereiden van de asielzoekers op terugkeer naar het land van herkomst. En in sommige gevallen wordt de bewegingsvrijheid van asielzoekers beperkt.

Wij overwegen een azc in onze gemeente, maar wij willen inspraak op wie er in onze gemeente komt wonen. Wat zijn hierin de mogelijkheden?

Gemeenten maken zich soms zorgen over de samenstelling van de bewoners en willen bijvoorbeeld liever geen personen ontvangen uit bepaalde landen of geen alleengaande mannen. Maar een beperking in de ene gemeente heeft effect op de samenstelling van bewoners in een andere gemeente. Onze ervaring is dat een evenwichtige samenstelling met verschillende doelgroepen de leefbaarheid op alle locaties vergroot. Zo voorkomen we enerzijds dat er ongewild bedden leeg staan en bevorderen we anderzijds de veiligheid op opvanglocaties en in de gemeenten in brede zin. Het COA kan geen afspraken maken over een doelgroepbeperking voor een locatie op verzoek van een gemeente. Uitzondering hierop is de opvang van alleenreizende minderjarige vreemdelingen (amv). We vangen jongeren waar mogelijk op in kleinschalige opvanglocaties waar ze intensief begeleid worden bij de ontwikkeling naar volwassenheid.

3. Vragen over proces en doorlooptijd

Waarom duurt het zo lang voordat een opvanglocatie gereed is?

Er zijn veel factoren die bepalen hoe snel een opvanglocatie kan worden opgeleverd. Waar mogelijk proberen we het proces te versnellen, waarbij we ervoor waken dat we geen afbreuk doen aan zorgvuldige afwegingen en besluitvorming. COA heeft overigens niet altijd invloed op de planning, bijvoorbeeld bij veel weerstand van omwonenden, de besluitvorming binnen B&W en de gemeenteraad en de vergunningverlening. COA kan gemeenten wel advies geven over hoe deze processen zo efficiënt mogelijk ingericht kunnen worden.

Waarom is er zo veel verschil in tijd dat unitbouw gereed is?

Als de infrastructuur, bouwgrond en vergunningen op orde zijn, kunnen de units heel snel worden geplaatst. Maar juist daar zitten grote afhankelijkheden in. Daarnaast hebben we in het verleden ook te maken gehad met lange levertijden van de units. Dat proberen we nu zo veel mogelijk te voorkomen door dynamisch in te kopen.

Wat mag ik van het COA verwachten bij participatietrajecten van omwonenden en inwoners van mijn gemeente?

Als initiatiefnemer van een vergunningsaanvraag in het kader van de Omgevingswet heeft het COA een verantwoordelijkheid voor het participatietraject. Het COA maakt een participatieplan en stemt dit met de gemeente af. Vervolgens neemt het COA het voortouw in de participatieverplichting. Het COA informeert stakeholders over de plannen waarvoor een vergunning noodzakelijk is; eventueel tijdens speciaal hiervoor georganiseerde bijeenkomsten of als onderdeel van reguliere informatiemomenten over de beoogde opvang. De vorm wordt per situatie gekozen in afstemming met de gemeente. Omwille van de kwaliteit van de participatie heeft het de voorkeur gesprekken in kleine groepen te voeren. Wanneer dit niet haalbaar is vanwege een erg groot bepaald

participatiegebied, kunnen eventueel enquêtes ingezet worden. Het COA stelt in ieder geval de stakeholders in de gelegenheid hun feedback te geven op de plannen. Middels een participatieverslag zal het COA aan de stakeholders terugkoppelen wat de feedback van het participatietraject was en hoe de input verwerkt is. Datzelfde participatieverslag wordt vervolgens als onderdeel van de vergunningsaanvraag ingediend bij de gemeente.

4. Vragen over bouwproces en soorten bouw

Waarom wil COA het liefste locaties met een lange looptijd en voor veel asielzoekers?

Om de opvang betaalbaar te houden, is een bepaalde schaalgrootte nodig. We kunnen onze opvang en begeleiding dan zo efficiënt mogelijk inzetten. Tegelijkertijd hoeven we als we vastgoed voor een langere periode exploiteren minder af te schrijven, wat de exploitatie uiteindelijk goedkoper maakt. Het COA streeft naar een mix van grote en kleinere locaties, aansluitend bij de behoeften van gemeenten.

In hoeverre hebben wij als gemeente inspraak op het ontwerp van een azc?

Via de reguliere procedure. Stedenbouwkundig stemmen we altijd af. Ook zorgen we dat we voldoen aan het beeldkwaliteitsplan of aan de eisen van de welstandscommissie (indien aanwezig).

Wij hebben een aantal locaties op het oog waar mogelijk een azc kan komen. Hoe gaan we verder?

U kunt uw vastgoed aanbieden via onze website: <https://www.coa.nl/nl/form/vastgoed-aanbieden>

Er is een aantal eisen waaraan een locatie moet voldoen. Denk bijvoorbeeld aan de afstand tot openbare voorzieningen of de grootte van ruimtes. Meer informatie daarover is te vinden op www.coa.nl/vastgoed. Zodra het vastgoed wordt aangeboden, doen wij een eerste scan om te toetsen of de locaties aan de basisvereisten voldoen. Hierover nemen wij contact met u op.

5. Algemene vragen irt Spreidingswet

Wat moet een gemeente allemaal regelen als COA de opvang regelt?

Het COA heeft in samenwerking met de VNG een handreiking gemaakt voor gemeenten die asielzoekers opvangen. Lees meer op: <https://www.coa.nl/nl/asielopvangwijzer>

De PRT is nog bezig met het opstellen van de opgave voor de provincie. Wij hebben als gemeente echter al besloten dat wij asielzoekers willen opvangen. Kunnen wij al starten met de uitwerking?

Onze vastgoedadviseurs gaan graag met u in gesprek om de mogelijkheden van het aantal asielzoekers en de opvanglocatie en te onderzoeken. Neem hiervoor contact op via vastgoed@coa.nl

In de Spreidingswet is aangegeven dat locaties voor 1 juli 2025 sleutelklaar moeten worden opgeleverd. In de dienstverleningsgids lees ik echter dat locaties een (her)ontwikkeltijd tussen de 2 en 5 jaar hebben. Wat gebeurt er in de tussentijd?

Volgens de Spreidingswet moeten alle opvanglocaties op 1 juli 2025 klaar zijn voor gebruik. Het realiseren van nieuwe reguliere, duurzame locaties (+5 jaar) is in de meeste gevallen niet mogelijk binnen deze termijn, vanwege de (nieuw- en ver)bouw tijden van locaties. We gaan als COA graag in gesprek en denken mee hoe de opvangopgave tijdelijk anders ingevuld kan worden in uw gemeente, terwijl gewerkt wordt aan het realiseren van reguliere opvanglocaties.

Wij willen graag zelf een locatie exploiteren. Is er al informatie beschikbaar waar de locatie allemaal aan moet voldoen en welke bevoegdheden het COA blijft houden?

Voordat een gemeente onder eigen verantwoordelijkheid een locatie gaat exploiteren, moet er een overeenkomst afgesloten worden met het COA. Hierin worden de rollen en verantwoordelijkheden uitgewerkt en worden afspraken vastgelegd over de financiering. Het COA blijft in alle gevallen verantwoordelijk om te bepalen wie er op een locatie wordt geplaatst. Het COA maakt geen onderscheid in de bewonerssamenstelling op opvanglocaties en verdeelt verschillende groepen evenredig. In het geval een gemeente de exploitatie uitbesteed aan derden, moet de minister hier toestemming voor verlenen. Wanneer een gemeente aangeeft een locatie in eigen beheer te willen exploiteren is het van belang de gemeente goed te informeren over wat er bij het exploiteren (materieel en immaterieel) van een locatie komt kijken. Vaak hebben gemeenten het idee dat het alleen gaat om de begeleiding en het vastgoedbeheer, maar er komt veel meer bij kijken. Denk bijvoorbeeld aan de veiligheid op een locatie, de toegang tot de (huisartsen)zorg, de uitvoering van de RvA en de Reba zoals het uitbetalen van leefgeld.

[Hier](#) vind je vragen en antwoorden over de spreidingswet.